

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Nguồn: <http://thiennhien.net>

Số:

Ngày: 4/6/2009

“Đột nhập” trại gấu Quảng Ninh

<http://thiennhien.net/news/189/ARTICLE/8765/2009-06-04.html>

ThienNhien.Net - Trở lại với vụ nuôi nhốt trái phép 81 con gấu ở thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh - trong đó 80 con gấu không có chip điện tử bị phát hiện cách đây hơn 2 năm. Phải mất rất nhiều thời gian, cuối cùng các cơ quan chức năng đã quyết định xử phạt hành chính và cho phép các chủ trại tiếp tục nuôi nhốt toàn bộ số gấu này. Hiện nay, các trang trại nuôi gấu này đang mở tour tham quan nhằm khai thác tối đa mật gấu cũng như các sản phẩm từ gấu bán cho khách du lịch nước ngoài. Điều này không chỉ vi phạm các quy định về bảo tồn động vật hoang dã, mà còn ảnh hưởng tiêu cực đến hình ảnh di sản thiên nhiên thế giới vịnh Hạ Long.

Sau gần 2 năm điều tra, Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên Việt Nam (ENV) đã có đủ bằng chứng kết luận rằng hầu hết trong số 6 trại nuôi nhốt gấu lớn nằm sát các tuyến du lịch vịnh Hạ Long vẫn trích mật gấu để bán cho du khách. Mỗi trại gấu phục vụ khách du lịch này có từ 20 đến 60 con gấu, phục vụ cho khoảng 100 lượt khách du lịch quốc tế đến mỗi ngày.

Trước những bức xúc của cử tri và dư luận về việc nuôi nhốt gấu trái phép ở Quảng Ninh, mới đây ông Nguyễn Đình Xuân - ủy viên Ủy Ban Khoa học Công nghệ Môi trường của Quốc hội, Đại biểu quốc hội tỉnh Tây Ninh đã có cuộc khảo sát tại các trại gấu này. Ông Xuân cho biết mặc dù không trực tiếp chứng kiến cảnh hút mật gấu, nhưng tại nhiều trại gấu, chẳng hạn như Hạ Long Bear, ông đã nhìn thấy nhiều dụng cụ phục vụ cho việc trích hút mật gấu phục vụ khách du lịch quốc tế.

Dưới đây là những hình ảnh được chụp bí mật tại các trại gấu Đất Việt, Hạ Long Bear, Hồng Minh và Nông Trang – TP. Hạ Long do ENV cung cấp.

Vào một ngày cuối tháng 5 vừa qua, đoàn chúng tôi gồm một số nhà báo và cán bộ bảo tồn đã cải trang thành một đoàn khách du lịch với chiếc xe khách 30 chỗ vào thăm trại gấu ở Hạ Long. Tại đây, chúng tôi đã tận mắt nhìn thấy các trại nuôi gấu phục vụ khách du lịch ngoại có nhu cầu đến tham quan và mua các sản phẩm từ gấu như chân tay, rượu gấu, mật gấu.

Đây là một trong những biển hiệu của các trại nuôi gấu ở Hạ Long. Các trại này tương đối rộng, bài trí như một khu du lịch sinh thái như để ngụy trang cho các hành vi khai thác mật gấu trái phép của họ. Các trại nuôi nhốt gấu này chỉ phục vụ khách nước ngoài, nên người Việt Nam rất khó vào đây. Toàn bộ các hoạt động hướng dẫn khách, bán mật cho khách đều do người nước ngoài phụ trách, lái xe và hướng dẫn viên người Việt đều không được tham gia.

Vì vậy, cũng dễ hiểu khi các bảng thông tin, quảng cáo đều bằng tiếng nước ngoài, chắc hẳn chúng không dành cho khách Việt.

Vào thăm các trại gấu, chúng tôi đều nhận thấy rõ ràng dấu hiệu của hoạt động chích hút mật gấu – hoạt động đã bị cấm trong quy chế quản lý gấu nuôi nhốt do nhà nước ban hành. Đập ngay vào mắt chúng tôi là một chú gấu xoay xổ khó khăn trong một chuồng hẹp ước chừng bề ngang chỉ 60 phân. Ngay bên cạnh là một hộp đồ linh kính thuốc gây mê, kim tiêm và các dụng cụ sẵn sàng cho việc lấy mật.

Chỉ trong hai tiếng đồng hồ, chúng tôi đã bắt gặp hai đoàn khách nước ngoài đến các trại gấu. Người đàn ông trong trang phục áo xanh của đoàn thanh niên hăm hở đón khách và ngay lập tức hướng dẫn khách vào tham quan các trại gấu. Một đặc điểm nổi bật dễ nhận thấy là người nước ngoài làm việc tại trại gấu đều mặc áo Đoàn thanh niên. Việc họ mặc áo này có mục đích gì? Họ lợi dụng hình ảnh của Đoàn thanh niên là có ý đồ gì? Với hình ảnh này, phải chăng đã làm xấu đi hình ảnh của người cán bộ Đoàn.

Chắc chắn là khách có mua sản phẩm trong trại nên mới có các thiết bị thanh toán thẻ ngân hàng quốc tế tại đây.

Ảnh 19: Chuồng nuôi chó hiện cấm quay phim, chụp hình bằng cả tiếng nước ngoài

Các chuồng nuôi nhốt gấu đều có biển cấm quay phim, chụp hình bằng cả tiếng nước ngoài. Phải chăng chủ trại sợ bị phát hiện những hành vi trái pháp luật của mình.

Bên cạnh đó, hầu hết các chuồng nuôi gấu đều rất chật chội, mỗi con bị nhốt riêng một chuồng, không thể nói là chúng “thoải mái” trong các chuồng nuôi chật hẹp như vậy khi mà lúc ăn chúng phải quỳ xuống thế này.

Nếu các trại gấu này là hợp pháp thì không thể để gấu có chíp và không chíp nuôi lẫn lộn khó quản lý như thế này.

Và hình này dường như đã trở thành công việc thường nhật ở mỗi trại gấu. Bởi, mỗi lượt khách du lịch tới tham quan, ngoài việc họ được mời uống rượu pha lẫn mật gấu và nghe giới thiệu về công dụng, cách sử dụng mật gấu, thì họ còn được xem trực tiếp quá trình trích mật trên gấu đã được gây mê.

Điều đáng ngạc nhiên là hoạt động tổ chức cho khách nước ngoài thăm quan trại gấu diễn ra công khai đã lâu, ngay gần bờ Vịnh Hạ Long và cách trụ sở cơ quan kiểm lâm vùng 1 không đến 1km mà cho đến nay không cơ quan quản lý nào có biện pháp ngăn chặn xử lý

Việc các trang trại tổ chức trích hút mật gấu bán cho khách trước hết vi phạm các quy định pháp luật Việt Nam về buôn bán sản phẩm động vật hoang dã (ĐVHD), quy định về quản lý gấu nuôi nhốt. Khách du lịch nước ngoài mua sản phẩm từ gấu mang về nước vừa vi phạm pháp luật Việt Nam vừa vi phạm công ước CITES về mua bán quốc tế ĐVHD và các sản phẩm từ chúng. Đặc biệt hơn việc tổ chức cho khách du lịch đi thăm trại gấu và mua các sản phẩm từ gấu làm xấu đi hình ảnh về Di sản Thiên nhiên Thế giới - Vịnh Hạ Long mà chúng ta đang cố gắng xây dựng một hình ảnh thiên nhiên đa dạng sinh học, tươi đẹp, thân thiện nơi đây.

Theo Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên, năm ngoái với việc xử phạt hành chính và giao lại toàn bộ số gấu vi phạm cho các hộ nuôi nhốt gấu trái phép tiếp tục quản lý, các quyết định về quản lý gấu nuôi nhốt của Bộ NN và PTNT đã trở nên không có hiệu lực. Bởi theo quy định rõ từ tháng 02/2005, sau khi đồng loạt gắn chip điện tử cho gấu nuôi nhốt, tất cả các trường hợp gấu phát sinh đều phải tịch thu và đưa về trung tâm cứu hộ. Do đó, phải xử lý triệt để các hành vi nuôi nhốt, khai thác mật gấu trái phép ở Quảng Ninh không chỉ đảm bảo thực hiện nghiêm các quy định về bảo tồn mà còn tạo ra hình ảnh một Hạ Long thân thiện với môi trường trong mắt bạn bè quốc tế.

Ông Nguyễn Đình Xuân - Đại biểu quốc hội tỉnh Tây Ninh:

Việc nuôi gấu lấy mật sẽ tạo nguy cơ tuyệt chủng loài gấu ở Việt Nam do gấu gần như không thể sinh sản trong điều kiện nuôi nhốt. Chúng sẽ chết dần chết mòn để làm giàu cho những ông chủ độc ác.

Mật gấu nuôi không hề có tác dụng chữa bệnh như quảng cáo mà thậm chí còn độc hại, người Việt Nam hiện nay rất ít người muốn mua thứ hàng này, giá đã rớt từ 250.000đ/cc năm 2005 xuống còn 25.000đ/cc hiện nay. Ngay cả mật gấu tự nhiên thì cũng đã có nhiều loại thuốc thay thế rất hữu hiệu mà không nhất thiết phải giết hại gấu để lấy mật.

Việc lấy mật gấu ở những cơ sở này vừa vi phạm pháp luật Việt Nam vì chúng ta không cho phép khai thác các sản phẩm - ở Hạ Long mời du khách nước ngoài đến chiêm ngưỡng quá trình này, và lấy mật, chúng ta lại vi phạm công ước CITES, cấm xuất khẩu, việc này cần chấm dứt.

Pháp luật Việt Nam từ trước tới nay chưa bao giờ cho phép săn bắt gấu và nuôi gấu lấy mật nhưng do các cơ quan chức năng buông lỏng quản lý trong một thời gian dài nên hiện có khoảng 5000 con gấu đang nuôi nhốt có gắn chip theo dõi và hàng trăm con nuôi bất hợp pháp khác. Hầu hết chúng đều bị gây mê để hút mật theo định kỳ, sau đó dùng hàng đồng kháng sinh mạnh để điều trị, uống thuốc “lợi mật” để đáp ứng lòng tham lam của con người.